

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Zdroj: Evropská rada

Číslo 439

12. července 2021

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Slovinské předsednictví v Radě EU

Sdělení k dlouhodobé vizi

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov

Plenární zasedání

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Úvodník

Milí čtenáři,

první prázdninový týden máme za sebou, v evropských záležitostech si však na o něco málo klidnější letní přestávku musíme ještě pár dní počkat. Rada EU i Evropský parlament stále zasedají, vysoko na agendě je proces schvalování národních plánů obnovy a Komise by v tomto týdně měla zveřejnit očekávaný legislativní balíček „Fit for 55“.

Rada EU má na programu zasedání ve třech formacích. V pondělí proběhla Rada pro zahraniční věci, kde ministři diskutovali o tématu geopolitiky nových digitálních technologií, Strategickém kompasu, jehož ucelený návrh by měl vysoký představitel předložit letos na podzim, a s izraelským ministrem zahraničních věcí o vztazích mezi EU a Izraelem, aktuální situaci v regionu a blízko-východním mírovém procesu.

Rovněž v pondělí se uskutečnilo také zasedání Euroskupiny. V inkluzivním formátu nejprve ministři jednali s Janet Yellenovou, ministryní financí Spojených států amerických, o mezinárodním rozměru hospodářských a finančních politik eurozóny, v úzkém formátu pak diskutovali

o euru jako digitální měně a rozpočtové situaci a vyhlídkách v eurozóně. V úterý na Euroskupinu navázala Rada pro hospodářské a finanční věci. Mezi její hlavní témata patřily provádění Nástroje pro oživení a odolnost, včetně přijetí prvních prováděcích rozhodnutí týkajících se plánů členských států pro oživení a odolnost, nebo evropský semestr 2021.

Od středy do pátku pak ministři odpovědné za oblast spravedlnosti a vnitra čeká neformální zasedání ve slovinském Brdu. Věnovat se zde budou mimo jiné boji proti trestné činnosti v digitálním věku, Paktu o migraci a azylu, schengenské strategii nebo justičním aspektům aktu o umělé inteligenci.

Evropský parlament má za sebou poslední plenární zasedání před letní přestávkou a tento týden ještě pracuje ve výborech. Ve Štrasburku se poslanci minulý týden zaměřili na program a priority slovinského předsednictví v Radě EU, o nichž diskutovali s premiérem Janezem Janšou, posílení mandátu Evropské lékové agentury (EMA), migraci, právní stát a také na kontroverzní maďarský zákon týkající LGBTIQ, který velmi důrazně odsoudili.

Tento týden je ve výborech čekají témata, jako jsou legislativní balíček Fit for 55, o kterém budou hovořit s místopředsedou Komise Fransem Timmermansem, budoucí vztahy EU s USA, Ruskem nebo Čínou, globální zdravotní hrozby a připravenost na ně nebo prodloužení pravidel pro roaming. Se zástupci slovinské vlády budou poslanci také diskutowat o sektorových prioritách slovinského předsednictví.

Na závěr se vraťme k uplynulému týdnu. V pátek se totiž uskutečnil první summit předsedů vlád V4 v rámci maďarského předsednictví, a sice ve formátu V4 + Slovinsko. Předsedové vlád V4 v Lublani podpořili program a priority slovinského předsednictví a s premiérem Janezem Janšou diskutovali mimo jiné o otázce migrace, rozšíření EU a spolupráci se západním Balkánem. /A. Kuchařová/

Slovinské předsednictví v Radě EU

Slovinsko převzalo předsednictví v Radě EU. Podruhé se tak ujme řízení zasedání Rady na všech úrovních. Po slovinském předsednictví přijde na řadu Francie, poté Česká republika.

Slovinsko si určilo **4 cíle**, kterých chce za svého předsednictví dosáhnout a které tema-

ticky navazují na Portugalsko a Německo, členy předsednického Tria.

Dohromady a pružně, tak chce Slovinsko v příštím půlroce vést jednu z nejdůležitějších institucí Evropské unie.

/Pokračování na s. 2/

S mottem „Together. Resilient. Europe.“ se bude už jako čtvrtá země potýkat s pandemií covidu-19 a s následky, které krize přinesla. Slovinský ministr zahraničních věcí Anže Logar vnímá předsednictví jako příležitost k posílení integrace v rámci EU a jejích institucí a k směřování rozvoje čelem k inovativní a kreativní komunitě založené na udržitelném rozvoji.

Prvním cílem slovinského předsednictví v Radě EU je **odolnost, obnova a strategická autonomie** Evropské unie. Vzhledem k současnému stavu v důsledku pandemie covidu-19 členské státy často nejsou schopny vhodně reagovat, přestože situace často vyžaduje kolektivní reakci na úrovni EU. Tato priorita se má proto zaměřit zejména na budování kapacit EU v oblasti zdravotnictví a vybavit ji vhodnými nástroji na ochranu zdraví evropských občanů.

Dále Slovinsko cílí na **Konferenci o budoucnosti Evropy**. Chce podpořit celoevropskou komplexní diskusi o společné evropské budoucnosti ve formě plenárních

zasedání a fór občanů prostřednictvím digitální platformy, která bude přístupná všem.

Třetí prioritou je **Unie evropského způsobu života**, právního státu a stejných kritérií pro všechny. V tomto směru je cílem Slovinska podporovat kulturu právního státu v celé EU a prostřednictvím inkluzivní debaty umožnit členským státům učit se ze svých zkušeností od sebe navzájem. V rámci této priority chce Slovinsko také upozornit na potřebu čelit negativním demografickým trendům.

V neposlední řadě je cílem Slovinska důvěryhodná a bezpečná EU, schopná zajistit **bezpečnost a stabilitu ve svém sousedství**. Předsednická země podnikne za podpory Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josepa Borrella nezbytné kroky k posílení transatlantických vztahů. Zároveň chce věnovat pozornost budoucnosti zemí západního Balkánu v EU a důvěryhodnému pokračování procesu rozšiřování EU. /L. Nalejvačová/

Sdělení k dlouhodobé vizi venkovských oblastí > Komise

Dne 30. června Komise zveřejnila novou strategickou iniciativu v oblasti venkova s významným dopadem na zemědělsko-potravinářský sektor. Sdělení k dlouhodobé vizi venkovských oblastí do roku 2040 jednotlivá opatření, která je možné využít v zájmu posílení odolnosti a atraktivnosti venkova. Sdělení stanovuje venkovský akční plán a tzv. venkovský pakt, které blíže specifikují jednotlivé kroky a aktivity.

Sdělení k dlouhodobé vizi venkovských oblastí se zaměřuje na využití potenciálu **zeleného a digitálního přechodu na venkově**. Výzvy, kterým evropský venkov čelí, jsou rozličného charakteru. Dochází ke stárnutí populace, zvyšuje se podíl lidí žijících ve městech, na venkově není dostatečně zaveden vysokorychlostní internet, není vybudována kompletní dopravní infrastruktura nebo není dostatečný přístup k veřejným službám, jako je vzdělání nebo zdravotní péče.

Cílem je posílit a propojit venkov, zvýšit jeho odolnost a prosperitu. Sdělení je rozděleno do několika oblastí. Komise se zaměřuje na **posílení venkovských oblastí**, v rámci kterých je nutné zefektivnit přístup k základním službám jako je voda, kanalizace, zdravotní péče, energie, doprava, finanční služby nebo digitální komunikace. Je nutné pokračovat v rozvoji inovativních nástrojů.

Další oblastí je lepší **propojení venkovských oblastí**, ve kterém navrhuje věnovat se dostupností veřejné dopravy

a infrastruktury (železnice, lodní doprava, silniční komunikace, nabíjecí stanice pro elektrická auta nebo cyklistické stezky). Současně je podle Komise nezbytné pokračovat v rozvoji digitalizace.

Komise dále navrhuje zaměřit se na oblast **odolnosti venkovských oblastí**. Je nutné posílit udržitelné zemědělství, lesnictví a potravinářství a diverzifikovat jednotlivé činnosti. Komise podporuje uhlíkové zemědělství a místní vysoce kvalitní produkci.

Poslední oblastí je **prosperující venkov**. Komise navrhuje posílení diverzifikace hospodářských činností do nových odvětví s pozitivními dopady na zaměstnanost a zlepšení přidané hodnoty. Sdělení dále stanovuje venkovský akční plán a tzv. venkovský pakt, které blíže specifikují jednotlivé kroky a aktivity.

Pokud jde o další harmonogram, Komise vyhodnotí do poloviny roku 2023, zda byly jednotlivé cíle a doporučení naplněny a jaké aktivity členské státy provedly v rámci Společné zemědělské politiky nebo politiky soudržnosti. Upozorní na mezery tam, kde je to zapotřebí. Návazně na počátku roku 2024 připraví hodnotící zprávu. Tato poslouží jako základ pro diskusi k reformě Společné zemědělské politiky pro programové období 2028–2034.

/K. Talašová s využitím materiálů SZB/

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov > Rada

Jednou z priorit portugalského předsednictví bylo po třech letech vyjednání uzavřít reformní balíček Společné zemědělské politiky (SZP) po roce 2020 a naleznout shodu na budoucí podobě, nástroji a mechanismy fungování zemědělského sektoru v EU v příštích letech. Ministři na svém jednání 28. června formálně schválili předběžnou dohodu dosaženou s Evropským parlamentem. Českou delegaci vedl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Zemědělství je významný sektor z pohledu ekonomiky, společnosti i ochrany přírody. Reformovaná SZP si ukrojí z rozpočtu EU do roku 2027 téměř třetinu všech prostředků, což představuje pro současné rozpočtové období částku **336 mld. eur**. Podpora popoutuje k 7 milionům příjemců. 40 % prostředků přispěje k boji s klimatickou změnou.

V závěru června dosažená dohoda určuje klíčové **principy budoucího nastavení zemědělské politiky po roce 2023**. Dalším krokem bude dohodnout se na zbývajících technických detailech. Formální schválení celého balíčku reformované SZP v rámci Evropského parlamentu i Rady by mělo být dle ambiciózního scénáře slovinského předsednictví v říjnu.

Na agendě ministerského jednání byla i další témata. Ministři schválili obecný přístup Rady k **tzv. kontrolnímu nařízení v oblasti rybolovu**. Rada vyslovila skrze rozhodnutí požadavek směřující k Evropské komisi, aby předložila studii o činitelích biologické kontroly proti škodlivým organismům rostlin.

/Pokr. na s. 3/

S ohledem na výsledky studie Komise případně navrhne nový legislativní rámec pro činitele biologické kontroly. Proběhla výměna názorů ke stanovení cíle pro ochranu včely medonosné v kontextu přezkumu pokynů pro včely z roku 2013, který nedávno publikoval Evropský úřad pro bezpečnost potravin v kontextu rizika, jež pro včely **představuje používání pesticidů**. Komise tradičně shrnuje situaci na zemědělských trzích. Další výměna názorů pak proběhla ke sdělení o stavu společné rybářské politiky a konzultaci o rybolovných právech pro rok 2022.

V rámci bodu Různé bylo prodiskutováno několik aktuálních témat. Jedním z nich byla i informace české delega-

ce o **mimořádných škodách způsobených červnovými silnými bouřkami a tornádem v ČR**. Ministr Toman informoval o dopadech silných bouřek a tornáda v zemědělském sektoru.

Největší poškození bylo zaznamenáno na trvalých kulturách, polních plodinách, skleníkové produkci a v živočišné výrobě. ČR avizovala Komisi žádost o pomoc a aktivaci podpůrných nástrojů. Řada delegací vyjádřila ČR **solidaritě a nabídla pomoc**. Současně podpořily naši žádost o poskytnutí finančních prostředků. Komise pak představila možné nástroje pro zmírnění dopadů

Výsledky plenárního zasedání > Evropský parlament

Od pondělí 5. do čtvrtka 8. července se uskutečnilo plenární zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku. Mezi hlavní projednávaná témata patřilo představení priorit slovinského předsednictví premiérem Janezem Janšou; práva občanů LGBTIQ v Maďarsku a vláda práva a základní práva v Maďarsku a Polsku, ochrana před sexuálníím zneužíváním dětí online a posílení role Evropské agentury pro léčivé přípravky.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o první plenární zasedání Evropského parlamentu během slovinského předsednictví, představil slovinský předseda vlády **Janez Janša** program a priority předsednictví. Premiér Janša ve svém vystoupení připomněl výročí nezávislosti Slovinska před 30 lety a také první slovinské předsednictví v roce 2008.

Většina vystupujících poslanců vyjádřila souhlas s volbou priorit slovinského předsednictví a označila program za vyvážený. Někteří poslanci z frakcí S&D, Zelení/EFA a Renew vyjádřili pochybnosti, zda je slovinská vláda ochotna vytčené cíle v praxi naplňovat.

Poslanci Evropského parlamentu v rámci zasedání uskutečnili rozpravu na téma **právní stát a základní práva v Maďarsku a Polsku**. Debata navázala na prohlášení Rady a Komise o porušování práva EU a práv občanů z řad LGBTIQ v Maďarsku v důsledku přijatých legislativních změn ze strany maďarského parlamentu a výsledky slyšení podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU týkajících se Polska a Maďarska (22. června). Zákon, který byl v Maďarsku schválen, jasně diskriminuje osoby na základě sexuální orientace a genderové identity, a jde tudíž proti základním hodnotám EU, uvedla během rozpravy místo-

předsedkyně Komise Věra Jourová. Situace v Polsku a Maďarsku se nezlepšuje a současný vývoj podněcuje podle Komise další obavy.

Poslanci z frakcí EPP, S&D, Zelení/EFA a Renew kladli explicitní důraz na nutnost zajištění fungujícího právního státu v EU. Podle zástupců frakcí ID a ECR naopak předmětný maďarský zákon není diskriminační ani homofobní, je zaměřen pouze na ochranu dětí.

Evropský parlament také diskutoval a následně hlasoval o usnesení k bodu vytvoření pokynů pro uplatňování obecného režimu **podmíněnosti na ochranu rozpočtu EU**. Evropský parlament v přijatém usnesení vyjádřil politování nad rozhodnutím Komise vypracovat pro uplatňování finančního nařízení pouze právně nezávazné pokyny.

Evropský parlament v uplynulém týdnu rovněž schválil nová pravidla umožňující poskytovatelům internetových služeb pokračovat v dobrovolném odhalování, odstraňování a hlášení materiálů o **pohlavním zneužívání dětí online**. Míra pohlavního zneužívání dětí na internetu, která byla už před pandemií na vysoké úrovni, během koronaviru podle zprávy Europolu ještě vzrostla.

Parlament též přijal postoj pro jednání s Radou o posílení mandátu **Evropské agentury pro léčivé přípravky**. Poslanci ve svém postoji podpořili úsilí vytvořit strukturu pro prevenci a reakci na mimořádné situace i rámec pro sledování a kontrolu dodavatelského řetězce léčivých přípravků.

/J. Linková/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice k dohodě o usnadňování **investic s Angolou** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice k návrhu nařízení o **zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh** (vypracoval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže)

Aktualizovaná rámcová pozice k **modernizaci smlouvy o Energetické chartě** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Zlepšování právní úpravy: společně**

v zájmu lepší tvorby právních předpisů“ (vypracoval Úřad vlády ČR)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě „**Zdanění podniků pro 21. století**“ (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se nahrazují přílohy A a B nařízení (EU) 2015/848 o **insolvenčním řízení** (vypracovalo Ministerstvo spravedlnosti)

Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci dne 13. července

Ministry nejdříve čeká snídaně, během níž si vymění názory na aktuální hospodářskou a finanční situaci v EU, a budou informováni o výsledcích jednání ministrů financí zemí eurozóny. Následovat bude debata o balíčku pro udržitelné financování, jehož součástí je Strategie pro financování přechodu k udržitelné ekonomice a legislativní návrh tzv. standardu pro zelené dluhopisy.

Neformální zasedání Rady pro vnitřní věci a justici 14. - 16. července

Zasedání ministrů pro vnitřní věci bude zahájeno večerí 14. července, následující den čeká ministry během dopoledního zasedání nejdříve téma boje proti trestné činnosti

v digitálním věku - Digitální agenda EU, kde rozeberou předem zasláné otázky a poté přijde na řadu follow-up zasedání ministrů věnujících se procesu z Brda. Po následném pracovním obědě, na němž se bude rozebírat Pakt o migraci a azylu, se bude diskutovat nad tématem Sdělení o schengenské strategii. Po následné tiskové konferenci bude zahájeno zasedání ministrů spravedlnosti.

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov 19. července

Ministrům budou předloženy ke schválení závěry Rady k Akčnímu plánu pro ekologickou produkci, kde je ústředním cílem dosažení 25 % zemědělské plochy v režimu ekologického zemědělství na celoevropské úrovni.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 439, týden od 5. až do 11. července 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz